

II. METODY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH

UCZNIA A. Obszary aktywności ucznia podlegające ocenie

1. Postawa:

- aktywność,
- zaangażowanie twórcze,
- współpraca w grupie,
- terminowość wykonywanych zadań.

2. Słuchanie:

- odtwarzanie, zapamiętanie;
- zrozumienie tekstu;
- skupienie uwagi, koncentracja.

3. Mówienie:

- recytacja wierszy i fragmentów prozy;
- odpowiedzi (na pytania w czasie lekcji);
- kilkuzdaniowa wypowiedź, np. na tematy związane z życiem ucznia lub lekturą;
- opowiadanie;
- prezentacja;
- głos w dyskusji.

4. Czytanie:

- głośne (także bez przygotowania);
- ciche (zrozumienie czytanego tekstu);
- znajomość lektur.

5. Pisanie:

- odpowiedź na pytania;
- rozwiązywanie wskazanych zadań, wykonanie ćwiczeń;
- redagowanie tekstu użytkowego: zawiadomienie, przepis, instrukcja, reklama, zaproszenie, ogłoszenie, dialog;
- redagowanie dłuższych form wypowiedzi: opowiadanie, opis, sprawozdanie, charakterystyka, list prywatny i oficjalny, e-mail, kartka pocztowa, notatka, streszczenie, opowiadanie z dialogiem;
- sprawdziany;
- dyktanda;
- prowadzenie zeszytu.

6. Oglądanie (film, ilustracja itp.):

- stopień skupienia;
- interpretacja.

7. Zadania praktyczne:

- niewerbalne wytwory pracy: album, plakat, przekład intersemiotyczny.

B. Metody i narzędzia oceniania

1. Praca klasowa – praca pisemna, trwająca co najmniej 45 minut, w trakcie której zostają sprawdzone umiejętności uczniów w zakresie komponowania przewidzianych programem **form wypowiedzi** oraz **poziom wiedzy** merytorycznej uczniów

Co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem nauczyciel informuje uczniów o terminie pracy klasowej, o formach wypowiedzi, które się na niej pojawią, oraz o zakresie obejmowanego przez nią materiału

Prace klasowe mogą być przeprowadzone w dwóch różnych formach:

1. Nauczyciel przygotowuje zestaw minimum dwóch tematów prac z określonego wcześniej zakresu materiału. Przy każdym temacie zostaje jasno określona wymagana forma wypracowania. Uczniowie mają możliwość wyboru jednego z podanych tematów.
2. Nauczyciel przedstawia zestaw trzech tematów prac, możliwych do zrealizowania za pomocą krótszych form pisemnych (zaproszenie, przepis, instrukcja itp.). Uczniowie wypowiadają się na wszystkie przedstawione im tematy. Nauczyciel biorąc pod uwagę wszystkich trzech prac, ustala jedną ocenę.

2. Test (do wyboru forma testu otwartego lub zamkniętego) – test trwa co najmniej 45 minut i może obejmować materiał nawet z całego półrocza. Nauczyciel informuje uczniów o terminie testu i zakresie objętego nim materiału **co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem**.

3. Sprawdzian – praca pisemna, obejmująca swym zakresem jeden z realizowanych w danym semestrze działów programu nauczania. Czas trwania tej formy sprawdzania umiejętności uczniów wynosi od 30 do 45 minut. Nauczyciel informuje uczniów o terminie sprawdzianu oraz o zakresie obejmowanego przez niego materiału **co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem**. Ilość sprawdzianów jest uzależniona od ilości przerobionego materiału – ukończonych działów. Nie powinny się one jednak odbywać częściej niż raz w miesiącu.

4. Kartkówka – to zazwyczaj **niezapowiedziana** praca pisemna, obejmująca swym zakresem trzy ostatnie tematy. Czas trwania kartkówki jest różny w zależności od stopnia trudności obejmowanego przez nią materiału, nie może być jednak krótszy niż 5 i dłuższy niż 15 minut.

Sposób oceniania kartkówki ustala nauczyciel w zależności od stopnia trudności materiału.

Ilość kartkówek nie jest ograniczona i zależy wyłącznie od decyzji nauczyciela. Niektóre kartkówki (np. ze znajomości lektury) mogą być zapowiedziane przez nauczyciela.

5. Odpowiedź ustna – to **niezapowiedziane** sprawdzenie umiejętności komponowania wypowiedzi ustnej (wystawiania się) uczniów, wnioskowania oraz ich wiedzy merytorycznej. Swym zakresem odpowiedź ta obejmuje materiał trzech ostatnich tematów. Nauczyciel ocenia wiedzę ucznia, jego sposób wystawiania się, tj. słownictwo, umiejętność konstruowania zdań i dłuższych wypowiedzi. Uczeń może być wywołany do odpowiedzi kilkakrotnie w ciągu jednego semestru.

6. Czytanie – zamiast wystawienia oceny nauczyciel może ocenić czytanie opisowo, robiąc w dzienniku notatki.

7. Udział w lekcji – nauczyciel na bieżąco ocenia udział uczniów w lekcji, tzn. stopień ich przygotowania do zajęć, aktywność, jakość proponowanych przez nich rozwiązań postawionych problemów itp.

8. Praca w grupach - będzie oceniana przez ucznia, jako element samooceny oraz przez nauczyciela nadzorującego i sprawdzającego pracę grup. Będą tu uwzględniane następujące elementy:

- a) zaangażowanie w pracę;
- b) umiejętności pracy w grupie;
- c) badanie zadanego problemu.

9. Sprawdzenie funkcjonalności i estetyki zeszytu – nauczyciel ocenia zeszyt ucznia, biorąc pod uwagę nie tylko jego estetykę, lecz przede wszystkim **kompletność notatek i ich przejrzystość**.

Uczeń ma obowiązek uzupełniania notatek i prac domowych w zeszycie i ćwiczeniach za czas swojej nieobecności w szkole.

W przypadku niewłaściwego zapisu notatek lub pojawienia się dużej ilości rażących błędów ortograficznych nauczyciel może zlecić uczniowi przepisywanie wyznaczonych tekstów i zadań.

Każdy uczeń może mieć oceniony zeszyt raz w semestrze, zwłaszcza przy ocenianiu semestralnym.

10. Sprawdziany ortograficzne – (dyktanda) – nauczyciel zapowiada dyktando co najmniej na tydzień przed jego terminem. Kryteria oceniania są uzależnione od zakresu materiału, rozmiarów oraz stopnia trudności sprawdzianu.

11. Długie i krótkie wypowiedzi pisemne tworzone w domu, wypracowania - pod koniec każdego semestru każdy uczeń powinien posiadać **co najmniej dwie** sprawdzone i ocenione prace pisemne. **Wypracowania oraz krótsze formy wypowiedzi, np. zaproszenie, instrukcja, oceniane są wg systemu kryterialnego opracowanego przez nauczycieli polonistów.**

12. Krótkie zadania domowe: tj. ćwiczenia językowe, stylistyczne itp. – nauczyciel sprawdza przede wszystkim zgodność wykonanego ćwiczenia z przyjętą normą, może wziąć pod uwagę pomysłowość ucznia, umiejętność proponowania nowych, własnych rozwiązań postawionych problemów.

Ocenie podlega także nieodrobienie tego typu zadań. Uczeń jest zobowiązany do odrobienia wszystkich zadanych ćwiczeń; pominięcie części pracy domowej równoznaczne jest z wpisaniem uczniowi braku zadania.

Nie każde zadanie musi być ocenione, kontrola może polegać na odczytaniu wskazanych prac i ustnym komentarzu nauczyciela: ważne jest bowiem śledzenie stopnia nabywania pewnych umiejętności przez uczniów i czuwanie nad osiąganiem konkretnych wymagań.

Prace domowe oceniane są na bieżąco lub podczas kontroli zeszytów.

13. Inne zadania terminowe – oceniana będzie samodzielna praca ucznia na określony termin. Ich zasięg obejmuje gromadzenie i dokumentowanie wiadomości z różnych źródeł, czytanie i twórcze wykorzystanie literatury. Mogą być to:

- projekt;
- prezentacja;
- portfolio;
- referaty i opracowania tematyczne;

Poza zawartością merytoryczną zadań terminowych oceniane będą następujące ich aspekty: umiejętność wykorzystania informacji z różnych źródeł, wkład pracy ucznia, samodzielność wykonania pracy, estetyka, pomysłowość.

14. Konkursy polonistyczne - jeżeli uczeń zakwalifikuje się do szczebla ponadszkolnego, otrzyma ocenę o jeden stopień wyższą od proponowanej oceny końcoworocznej.

15. Lektury - wszystkie zadane lektury są obowiązkowe. Brak znajomości ich treści i zagadnień z nich wypływających będzie punktowany oceną niedostateczną. O terminie omawiania lektury uczniowie informowani są z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem.